

special gewasbescherming

Weinig Vlaamse landbouwers kiezen voor mechanische technieken bij de onkruidbestrijding in de maïsteelt. De lijst met actieve stoffen voor een chemische aanpak is voldoende uitgebreid. Het onkruidprobleem kan in één werkgang eenvoudig worden aangepakt.

In Vlaanderen komt het marktaandeel van mechanische onkruidbestrijding toegepast in de maïsteelt in totaal neer op slechts één tot hoogstens twee procent. Wouter Keppens, medewerker bij het Onafhankelijk Groenvoedercentrum CIPF in het Belgische Korbek-Lo, vindt er geen doekjes om wanneer het over het mechanisch aanpakken van onkruiden gaat. 'Mechanische onkruidbestrijding slaat in de praktijk onvoldoende aan in onze landbouwsector. In tegenstelling tot Nederland is in België het toekennen van de volledige maïspremie niet gekoppeld aan mechanische onkruidbestrijding.' Ondanks lovende resultaten richting mechanische onkruidbestrijding, al dan niet gecombineerd met een chemische behandeling, werkt het overgrote deel van de veehouders nog steeds volledig chemisch, een tendens die ook het komende groeiseizoen zal worden aangehouden. De lijst met actieve stoffen die beschikbaar zijn voor de chemische onkruidbestrijding in de maïsteelt is voldoende uitgebreid. De combinatie van verschillende producten maakt een eenvoudige en snelle onkruidbehandeling mogelijk. 'Vorig jaar kregen in Vlaanderen 90 procent van de percelen slechts één chemische behandeling tegen onkruiden', vertelt Keppens. 'Onkruid in de maïsteelt is chemisch gemakkelijk in één werkgang te bestrijden.'

Vlaanderen naast Nederland

Tussen Vlaanderen en Nederland bestaan twee belangrijke wettelijk bepaalde verschillen wat het gebruik van chemische middelen betreft. Naast de 'Cross Compli-

ance'-voorwaarden, verbonden aan het verkrijgen van de volledige maïssubsidie, bestaat in Nederland al langere tijd een totaalverbod op het product atrazine. In Vlaanderen is het gebruik van dit product beperkt toegelaten tot maximaal 750 gram actieve stof per hectare per jaar en enkel in combinatie met een andere actieve stof. 'In de omliggende landen is het gebruik van atrazine verboden', illustreert Keppens de steeds grotere druk op het veelbesproken middel in België. 'Ook hier wordt in de toekomst een verbod op atrazine verwacht. Voorlopig krijgen we door de wetgeving nog enige tijd om naar goede vervangmiddelen te zoeken.'

Dat onderzoek loopt volop, zo blijkt uit de proeven van de diverse Belgische onderzoeksinstituten. Zowel aan het Centrum voor Onkruidonderzoek, het Landbouwcentrum voor Voedergewassen als aan het CIPF behoort het zoeken naar alternatieven voor atrazine tot de doelstellingen. Eén ding is zeker volgens Keppens: 'Zonder atrazine gaan we ongetwijfeld naar een duurdere onkruidbestrijding.'

In Nederland werd het verbod opgevangen door terbuthylazine, een actieve stof met een gelijkaardige werking als atrazine en daarom ook de voornaamste vervanger ervan. Toch is het enkel in na-opkomst erkend. 'Terbuthylazine was al erkend sedert begin jaren zeventig. Door de duidelijke voordelen van atrazine kende het product echter weinig opgang. Net als atrazine kan terbuthylazine met verschillende actieve stoffen gecombineerd worden', onderstreept Keppens. 'Voor bepaalde combinatiemiddelen was een ver-

vangende actieve stof voor atrazine noodzakelijk aangezien anders de goede werking van die producten in het gedrang kwam. In Frankrijk werd ook terbuthylazine al verboden.'

Onkruidherkenning

Wat de onkruiddruk betreft, valt op dat

steeds vaker problemen worden gesignaleerd met haagwinde. 'Een van de belangrijkste oorzaken daarvoor is dat de winde gespreid opkomt tijdens de verschillende groeistadia van de maïs', vertelt Keppens. 'Haagwinde is bovengronds eenvoudig af te doden. De meeste producten kennen namelijk een goede werking tegen de bo-

vengrondse delen maar werken onvoldoende tegen de wortelstokken van deze plant. Als gevolg daarvan kunnen die nog steeds verder ontwikkelen waardoor een volledige afdoding van de plant bemoeilijkt wordt.'

Ook de traditionele onkruiden in maïs, zoals de gierstgrassen, vormen nog steeds

een duidelijk probleem. 'Langzamerhand is naalbaar een groter probleem geworden op de velden dan hanenpoot', geeft Keppens aan, terwijl hij verwijst naar het probleem van de onkruidherkenning. 'Nog heel wat landbouwers herkennen en onderscheiden de verschillende onkruiden onvoldoende. Dat leidt tot problemen voor een correct bestrijdingsschema.' Door een zorgvuldige evaluatie van de onkruidflora is de productkeuze immers beter af te stemmen op de aanwezige onkruiden en kunnen overbodige behandelingen of onnodige actieve stoffen in het onkruidbestrijdingsschema vermeden worden.

Naar de komende jaren toe is het erkennen van probleemkruiden op de maïspcelen eveneens erg belangrijk. 'Het overgrote deel van de maïsteelt komt het volgende groeiseizoen opnieuw op dezelfde percelen terecht', beredeneert Keppens. 'De probleemkruiden die het voorgaande jaar onvoldoende behandeld waren, komen dan ongetwijfeld terug.'

Naast de problematiek van de onkruidherkenning meldt Keppens het grote verschil tussen akkerbouwers en melkveehouders. 'Een akkerbouwer gaat naar het veld en bekijkt de situatie. Zelfs meerdere keren als dat nodig is. Melkveehouders blijven meer op hun bedrijf. Deze groep kiest voor één combinatie en gaat liefst met die ene mengeling al zijn percelen spuiten', haalt hij aan, terwijl hij ook binnen de melkveehouderij nog een bijkomend onderscheid maakt tussen de gemengde en de gespecialiseerde bedrijven. 'Op gemengde bedrijven is het makkelijker om over onkruid te praten dan op gespecialiseerde melkveebedrijven.' Ook bij loonsproeiers ligt de situatie moeilijker. 'Loonsproeiers proberen een goede combinatie in de tank te hebben om daar vervolgens verschillende percelen van verschillende landbouwers in één keer mee te behandelen.'

Annelies Debergh

Chemische bestrijdingsmiddelen nog steeds het meest populair tegen onkruid in de maïsteelt

Aanpak in één weidegang